

SAATE

Lähettiläjä: Puheenjohtajisto

Vastaanottaja: Valmistelukunta

Asia: **Perustuslain I osa, IV osasto (Toimielimet)**
– **tarkistettu teksti**

Valmistelukunnan jäsenille toimitettiin 26.5. tarkistettu ehdotus perustuslain I osan tekstiksi (CONV 724/03). Asiakirjan saatteessa selitettiin, miksi vain toimielimiä koskevat artikkelit (IV osasto) olivat siinä muuttumattomina, ja ilmoitettiin, että puheenjohtajisto toimittaa myöhemmin näistä artikloista tarkistetun version.

Koska saadut huomautukset ja muutosehdotukset ovat erilaisia ja keskenään ristiriitaisia, puheenjohtajisto katsoo tarvitsevänsä lisää tekijöitä pohdintaa ja sellaisen kompromissiehdotuksen laatimista varten, josta voitaisiin päästä yhteisymmärrykseen. Se päätti näin ollen, että puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien olisi neuvoteltava jokaisen valmistelukunnan ryhmän kanssa.

Jotta näissä neuvotteluissa ja niiden jälkeisissä valmistelukunnan keskusteluissa voitaisiin kuitenkin keskittyä tärkeimpiin asioihin, puheenjohtajisto päätti laatia I osan IV osastosta tarkistetun tekstin, johon on otettu mukaan jonkin verran muutoksia ja korjauksia valmistelukunnan jäsenten ehdotusten pohjalta. Tämän tarkistetun version tarkoituksena on vain selkeyttää tilannetta: muutokset koskevat asioita, joissa joko ei ole todellisia näkemyseroja tai joita voidaan parantaa keskeisiin kysymyksiin puuttumatta.

Artikloja koskevissa huomautuksissa jotkin keskeiset määräykset, joista puheenjohtajisto ei tässä vaiheessa ole laatinut tarkistettua tekstiä, on **lihavoitu** ja merkitty asteriskilla. (Tämä ei tietenkään tarkoita sitä, että puheenjohtajisto haluaisi kuulla ryhmien näkemykset puheenjohtajiston neuvotteluissa vain näistä määräyksistä).

Puheenjohtajisto toteaa, että vaikka nämä keskeiset asiat liittyvät erityisesti kunkin unionin pääasiallisen toimielimen toimintaan, joillakin niistä on ulottuvuuksia, jotka ulottuvat yksittäisiä artikloja laajemmalle ja jotka ovat joissakin tapauksissa toimielimiä koskevan osaston soveltamisalan ulkopuolella (esimerkiksi päätös määräenemmistön määrittelystä voisi joidenkin mielestä vaikuttaa päätöksiin määräenemmistöpäätösten soveltamisalasta).

Puheenjohtajisto muistuttaa, että valmistelukunnan tammikuun istunnossa, jossa käsiteltiin toimielimiä, kannatettiin laajalti sitä, että tätä työtä ohjaamassa olisi oltava joitakin pääperiaatteita: tarve tehostaa kaikkien toimielinten toimintaa; toimielinten välisen tasapainon vaatimus; se, että jokaisen toimielimen tehokkuuden parantaminen on niiden kaikkien hyödyksi ja sekä kansalaisten että jäsenvaltioiden tasa-arvon kunnioittamisen tärkeä merkitys.

Niiden neuvotteluiden pohjalta, joita puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat käyvät puheenjohtajiston puolesta jokaisen valmistelukunnan ryhmän kanssa 4.6., puheenjohtajisto ryhtyy käsittelemään keskeisiä kysymyksiä käsitteleviä artikloja ja esittää sitten muutosehdotuksia oheisessa tekstissä olevien lisäksi.

PERUSTUSLAIN I OSA

IV OSASTO: UNIONIN TOIMIELIMET

I luku – Toimielinjärjestelmä

I–18 artikla: Unionin toimielimet

1. Unionilla on yhteinen toimielinjärjestelmä, joka pyrkii

- toteuttamaan unionin tavoitteet
- edistämään sen arvoja
- ajamaan unionin, sen kansalaisten ja sen jäsenvaltioiden etuja

sekä varmistamaan niiden politiikkojen ja toimien johdonmukaisuuden, tehokkuuden ja jatkuvuuden, joita unioni toteuttaa saavuttaakseen tavoitteensa.

2. Tähän toimielinjärjestelmään kuuluvat:

Euroopan parlamentti,
Eurooppa-neuvosto,
ministerineuvosto,
Euroopan komissio,
[Euroopan unionin] tuomioistuin,
Euroopan keskuspankki,
tilintarkastustuomioistuin.

3. Kukin toimielin toimii sille perustuslaissa annettujen toimivaltuuksien rajoissa, perustuslaissa määrättyjen menettelyjen ja edellytysten mukaisesti. Toimielimet toimivat keskenään vilpittömässä yhteistyössä.

Huomautukset:

Valmistelukunnan jäsenet esittivät useanlaisia muutoksia toimielinluetteloon: jotkut halusivat poistaa luettelosta Eurooppa-neuvoston, toiset halusivat järjestää luettelon uudelleen, niin että Eurooppa-neuvosto on ensimmäisenä. Useat ehdottivat "ministerineuvoston" nimen muuttamista pelkäksi "neuvostoksi" tai "Euroopan unionin neuvostoksi".

Ehdotettiin myös Euroopan keskuspankin poistamista toimielinluettelosta. Puheenjohtajisto ehdottaa, että sitä koskeva artikla pidettäisiin kyseisessä osastossa, mutta että se ja tilintarkastustuomioistuin sijoitettaisiin erilliseen lukuun "Muut toimielimet ja elimet". Päätoimielimet sijoittuisivat niin ollen ensimmäiseen lukuun "toimielinjärjestelmä".

Puheenjohtajisto hyväksyi ehdotuksen (Barnier ja Vitorino), jonka mukaan Euroopan unionin tuomioistuinta koskeva otsikko olisi pelkästään "tuomioistuin".

I–19 artikla: Euroopan parlamentti

1. Euroopan parlamentti toimii yhdessä neuvoston kanssa lainsäätäjänä **ja budjettivallan käyttäjänä** sekä huolehtii poliittisesta valvonnasta ja toimii neuvonantajana perustuslaissa määrättyjen edellytyksin. Se valitsee Euroopan komission puheenjohtajan.
2. Euroopan kansalaiset valitsevat Euroopan parlamentin suoraan yleisillä, vapailla ja salaisilla vaaleilla toimikaudeksi, jonka pituus on viisi vuotta. Euroopan parlamentin jäsenten määrä on enintään 700. Euroopan kansalaisten edustus on degressiivisesti suhteellinen siten, että vähimmäismääräksi vahvistetaan neljä Euroopan parlamentin jäsentä jäsenvaltiota kohden.
3. Euroopan parlamentti valitsee puhemiehen ja hallintoryhmän jäsentensä keskuudesta ~~viideksi~~ **viideksi**.

Huomautukset:

*Artiklan 15 osalta tehtiin monia muutosehdotuksia ja huomautuksia. Useimmat ehdottavat Nizzan sopimuksen määräysten toistamista Euroopan parlamentin kokoonpanon suhteen. 700 jäsenen enimmäismäärää kritisoiitiin, ja useissa muutosesityksissä ehdotettiin sen nostamista 732:teen.**

Puheenjohtajisto ehdottaa, että hyväksyttäisiin useiden valmistelukunnan jäsenten (Brok + 27, Farnleitner, Kiljunen, Lopes, Muscardini, Santer, de Vries, Michel, Papandreou, Roche, Voggenhuber, Barnier, Vitorino) pyyntö ottaa mukaan viittaus budjettiin liittyvään Euroopan parlamentin toimivaltaan.

Puheenjohtajisto ehdottaa, että hyväksyttäisiin Giannakoun ehdottama muutos 3 kohtaan. Muutoksen tavoitteena on poistaa Euroopan parlamentin puhemiehen ja hallintoryhmän valitseminen vaalilla viiden vuoden toimikaudeksi (vakiintuneen käytännön mukaan kyseinen toimikausi on 2,5 vuotta).

Viimeinen muutos 2 kohtaan on puhtaasti kielellinen. Se koskee vain ranskankielistä versiota ja yksinkertaistaa tekstiä.

I-20 artikla: Eurooppa-neuvosto

1. Eurooppa-neuvosto antaa unionille sen kehittämiseksi tarvittavat virikkeet ja määrittelee sen suuntaviivat ja yleiset poliittiset painopisteet.
2. Eurooppa-neuvostoon kuuluvat jäsenvaltioiden valtion- tai hallitusten päämiehet sekä Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja ja komission puheenjohtaja. Ulkoasiainministeri osallistuu Eurooppa-neuvoston työskentelyyn.
3. Eurooppa-neuvosto kokoontuu puheenjohtajansa kutsusta kullakin vuosineljänneksellä. Mikäli käsiteltävät asiat sitä edellyttävät, Eurooppa-neuvoston jäsenet voivat päättää, että heitä avustaa ministeri, ja komission puheenjohtaja, että häntä avustaa komission jäsen. Puheenjohtaja kutsuu koolle Eurooppa-neuvoston ylimääräisen kokouksen, jos tilanne sitä vaatii.
4. Jollei perustuslaissa toisin määrätä, Eurooppa-neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti.

Huomautukset:

Sihteeristöön tuli lukuisia ehdotuksia, joiden mukaan puheenjohtajiston ehdotusta poistaa Eurooppa-neuvoston kiertävä puheenjohtajuus on muutettava. *

Lisäksi moni muukin muutosehdotus koskee Eurooppa-neuvostoon osallistumista. Joidenkin valmistelukuntalaisten mielestä esimerkiksi ulkoministereiden tulisi edelleen olla jäseniä.

Kolmas muutosehdotusryhmä koskee Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan nimitystä. Joidenkin mielestä se tulisi kääntää englanniksi sanalla "chairman" ja saksaksi sanalla "Vorsitzender". Tätä ehdotusta voitaisiin ehkä tarkastella lähemmin. On kuitenkin huomattava, että niiden perustuslakisopimuksen artiklojen osalta, jotka koskevat esimerkiksi komission tai parlamentin puheenjohtajuutta, ei esitetty vaihtoehtoja nimitystä englannin termille "President". Voitaisiinko ranskan sana "Président" kääntää englanniksi tai saksaksi toisin perustuslain artiklasta riippuen?

I-21 artikla: Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja

1. Eurooppa-neuvosto valitsee puheenjohtajansa määräenemmistöllä kaksi ja puoli vuotta kestäväksi kaudeksi, joka voidaan uusida kerran. ~~Eurooppa-neuvoston puheenjohtajaksi valitaan henkilö, joka on Eurooppa-neuvoston jäsen tai on ollut Eurooppa-neuvoston jäsen vähintään kaksi vuotta.~~ **Vakavassa väärinkäytöstapauksessa** Eurooppa-neuvosto voi keskeyttää hänen toimikautensa samaa menettelyä noudattaen.
2. Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja johtaa puhetta Eurooppa-neuvoston kokouksessa sekä huolehtii kokouksen valmistelusta ja työskentelyn jatkuvuudesta. Hän pyrkii edistämään johdonmukaisuutta ja yksimielisyyttä Eurooppa-neuvostossa. Hän esittää Euroopan parlamentille selvityksen kunkin Eurooppa-neuvoston kokouksen jälkeen.

Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja huolehtii **tässä ominaisuudessa omalla tasollaan unionin ulkoisesta edustuksesta, tämän kuitenkin rajoittamatta komission puheenjohtajan ja ulkoasiainministerin tehtäviä.**
3. Eurooppa-neuvosto voi **päättää yksimielisellä päätöksellä** perustaa kolmesta jäsenestä koostuvan hallintoryhmän, jonka jäsenet valitaan tasapuolisen vuorottelujärjestelmän mukaisesti.
4. Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja ei voi olla minkään muun Euroopan unionin toimielimen jäsen tai hoitaa kansallista tehtävää.

Huomautukset:

Useissa 16 artiklaa koskevissa ehdotuksissa esitettiin, että puheenjohtajiston ehdotus poistaa Eurooppa-neuvoston kiertävä puheenjohtajuus muutettaisiin.

Jotkut valmistelukunnan jäsenet (Andriukaitis, Hain, Thorning-Schmidt, Van Lancker) katsoivat, että Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan valitsemiseksi ei ole tarpeen esittää näitä kriteerejä. Puheenjohtajisto on asiaa harkittuaan samaa mieltä.

Viittaus Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan kansainväliseen edustustehtävään keräsi paljon huomautuksia, erityisesti koska siinä saattaisi olla päällekkäisyyttä ulkoministerin tai komission puheenjohtajan tehtävän kanssa (Christophersen, Fischer, Hübner, de Villepin, Severin, Teufel). Puheenjohtajisto ottaa huomioon kyseiset huomautukset ja muuttaa 2 kohdan toista alakohtaa.

Monet jäsenet olivat huolestuneita "uuden byrokratian" luomisesta Eurooppa-neuvostoa varten komission rinnalle. Tämän kysymyksen järjestämiseksi Eurooppa-neuvostoa koskeva artiklaehdotus III osassa (artikla III-239) sisältää viittauksen siihen, että Eurooppa-neuvostolla on tukenaan neuvoston pääsihteeristö.

3 kohdassa ei ole tarpeen täsmentää Eurooppa-neuvoston äänestysääntöä, sillä yleisenä sääntönä on yksimielinen päätöksenteko (16 artiklan 4 kohta), ellei muuta ole määrätty.

Useat muutosesitykset koskivat 4 kohdassa olevan määräyksen poistamista, jonka mukaan Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja ei saa olla "muun toimielimen jäsen". Puheenjohtajisto ei tässä vaiheessa muuttanut tekstiä.

I-22 artikla: Ministerineuvosto

1. Ministerineuvosto toimii yhdessä Euroopan parlamentin kanssa lainsäätäjänä **ja budjettivallan käyttäjänä** sekä toteuttaa ja yhteensovittaa unionin politiikkaa perustuslaissa määrätyn edellytyksin.
2. Ministerineuvosto muodostuu jäsenvaltioiden nimeämistä ministeritason edustajista, joita on yksi kustakin jäsenvaltiosta kutakin neuvoston kokoonpanoa kohti. Tällä edustajalla yksin on edustamaansa jäsenvaltiota sitovat valtuudet ja äänioikeus.
3. Jollei perustuslaissa toisin määrätä, neuvosto tekee ratkaisunsa määräenemmistöllä.

Huomautukset:

Puheenjohtajisto suostuu useiden valmistelukunnan jäsenten (Michel, de Vries, Santer, Barnier, Vitorino, Papandreou, Vanhanen, Balazs, Korhonen) ehdotukseen lisätä viittaus neuvoston tehtävään budjettivallan käyttäjänä 1 kohdassa.

Useissa esityksissä (de Villepin, Balazs, Korhonen, Teufel, Vanhanen) ehdotettiin 2 kohtaan muutoksia, joilla pyritään poistamaan rajoitus, jonka mukaan neuvoston työskentelyyn voi osallistua vain kansallisen tason ministereitä. Eräät muut ehdottivat, että tässä kohden pitäydyttäisiin tiukasti nykyisessä 203 artiklassa. Ehdotetun tekstin tarkoituksena ei ole rajoittaa jäsenvaltioiden edustusta neuvostossa ja sen vuoksi ehdotetaan sen jättämistä ennalleen.

I-23 artikla: Neuvoston kokoonpanot

1. Yleisten asioiden neuvosto huolehtii ministerineuvoston työn johdonmukaisuudesta. Se valmistelee komission avustamana Eurooppa-neuvoston kokoukset.
2. Lakiasäättävä neuvosto käsittelee eurooppalait ja -puitelait ja tekee niistä ratkaisunsa yhdessä Euroopan parlamentin kanssa perustuslain määräysten mukaisesti. **Kullakin jäsenvaltiolla on lakiasäättävässä neuvostossa yksi ministeritason edustaja ja yksi tai kaksi asiaankuuluvaa asiantuntemusta omaavaa ministeritason edustajaa käsiteltävien asioiden mukaan.**
3. Ulkoasiainneuvosto valmistelee unionin ulkopolitiikan Eurooppa-neuvoston määrittelemien strategisten linjojen mukaisesti ja huolehtii unionin toiminnan johdonmukaisuudesta. Ulkoasiainneuvoston puheenjohtajana toimii unionin ulkoasiainministeri.
4. Neuvosto kokoontuu myös talous- ja rahoitusasioiden neuvoston sekä oikeus- ja turvallisuusneuvoston kokoonpanoissa.
5. Yleisten asioiden neuvosto voi päättää, että neuvosto kokoontuu muissakin kokoonpanoissa.

6. Eurooppa-neuvosto voi päättää yksimielisellä päätöksellä, että tietyn ministerineuvoston kokoonpanon puheenjohtajuudesta, ulkoasiainneuvostoa lukuun ottamatta, huolehtii yksi jäsenvaltio vähintään vuoden ajan, Euroopan poliittinen ja maantieteellinen tasapaino ja kaikkien jäsenvaltioiden monimuotoisuus huomioon ottaen.

Huomautukset:

Ehdotus lakiasäättävän neuvoston perustamisesta ja erityisesti sen toiminta johti moniin huomautuksiin ja reaktioihin. Useat valmistelukuntalaiset eivät pitäneet hyvänä ehdotettua järjestelyä, jossa "alakohtaiset" ministerit, joiden poliittinen painoarvo kansallisella tasolla on usein huomattava (valtiovarain- tai oikeusministeri), eivät osallistuisi lakiasäättävän neuvoston kokouksiin, joissa käsitellään heidän alaansa koskevia asioita, ja toimisivat vain sen ministeritason edustajan avustajina, jotka esittäisivät kyseisen jäsenvaltion kannan. Tämän ottamiseksi huomioon esitetään viimeisen virkkeen uudelleenmuotoilua. Muitakin näkökohtia otettaneen huomioon tulevassa käsittelyssä.

3 kohdan osalta useissa muutoksissa ehdotettiin sen viittauksen poistamista, jonka mukaan ulkoasiainneuvostossa puhetta johtaisi ulkoministeri (Barnier, Bonde, Einem, Helle, Palacio). Väitetään, että ministerin olisi vaikea johtaa neuvostossa puhetta ja samanaikaisesti puolustaa ehdotuksiaan. Väite on kuitenkin melko teoreettinen ottaen huomioon ulkoministerin aseman komission jäsenenä ja sen, että hänen auktoriteettinsa YUTP-asioissa tulee oikeastaan neuvostolta. Ellei ulkoministerillä olisi tätä asemaa, häntä ei ehkä pidettäisi unionin ulkopuolella unionin ainoana ulkopoliittisena edustajana, kun ulkoasiainneuvoston puheenjohtajana olisikin toinen henkilö.

6 kohtaa koskeva muutosehdotus on puhtaasti tekstinlaadintaan liittyvä (viittaus yksimielisyyteen on turha, sillä se todetaan neuvoston yleiseksi äänestyssäännöksi 17 artiklan 3 kohdassa).

6 kohdassa annetaan Eurooppa-neuvostolle mahdollisuus tehdä päätös neuvoston eri kokoonpanojen puheenjohtajuudesta. Yleinen kysymys neuvoston kiertävän puheenjohtajuuden tulevaisuudesta otetaan esille useissa muutosehdotuksissa. *

I-24 artikla: Määräenemmistö

1. Kun Eurooppa-neuvosto tai neuvosto tekee ratkaisunsa määräenemmistöllä, sillä tarkoitetaan jäsenvaltioiden enemmistöä, joka edustaa vähintään kolmea viidesosaa unionin väestöstä.
2. Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja ja komission puheenjohtaja eivät osallistu Eurooppa-neuvoston äänestyksiin.

Huomautukset:

Useissa muutosesityksissä ehdotetaan, että nykyisten (Nizzan jälkeisten) sopimusten äänestysjärjestelyt tulisi säilyttää ja että artiklaa muutettaisiin tämän mukaisesti.*

Täysistunnossa useat valmistelukunnan jäsenet ehdottivat myös, että perustuslakiin tulisi ottaa olemassa oleva määräys siitä, että määräenemmistö on kaksi kolmasosaa jäsenvaltioista, kuten Nizzassa sovittiin, silloin kun neuvoston päätöksenteko ei perustu komission ehdotukseen (vaan jäsenvaltion tai jäsenvaltioiden ryhmän aloitteeseen). Puheenjohtajisto on yhtä mieltä, mutta haluaa palata määräenemmistön määrittelyyn tulevien keskustelujen valossa.

I-25 artikla: Euroopan komissio

1. Euroopan komissio edistää Euroopan yleistä etua ja tekee sitä koskevia aloitteita. Se valvoo perustuslain määräysten sekä toimielinten perustuslain nojalla hyväksymien toimenpiteiden soveltamista. Se hoitaa myös koordinointi-, täytäntöönpano- ja hallinnointitehtäviä perustuslaissa vahvistetuin edellytyksin.
2. Unionin säädös voidaan antaa ainoastaan komission ehdotuksesta, ellei perustuslaissa toisin määrätä.
3. Komissiossa on puheenjohtaja ja enintään neljätoista muuta jäsentä. Sitä voivat avustaa valtuutetut komission jäsenet. **Tätä määräystä sovelletaan 1 päivästä marraskuuta 2009.**
4. Komissio hoitaa tehtävänsä täysin riippumattomana. Tehtävänsä hoitaessaan komission jäsenet eivät pyydä eivätkä ota ohjeita miltään hallitukselta tai muultakaan taholta.
5. Komissio on kollegiona vastuussa Euroopan parlamentille. Euroopan parlamentti voi antaa komissiolle epäluottamuslauseen perustuslain **III-238 artiklan menettelyjen** mukaisesti. Jos epäluottamuslause annetaan, komission jäsenten on yhdessä jätettävä tehtävänsä. **Komissio jatkaa** juoksevien asioiden hoitamista, kunnes **uusi kollegio** on nimitetty.

Huomautukset:

Useat tähän artiklaan liittyvät muutosehdotukset koskevat komission kokoonpanoa 3 kohdan mukaisena. Useimmissa niistä ehdotetaan joko palaamista Nizzan sopimuksen vastaaviin määräyksiin tai että kullakin jäsenvaltiolla olisi pysyvästi yksi komission jäsen.*

1 kohdan osalta puheenjohtajisto ehdottaa, että hyväksytään komission aseman määrittelyä koskeva ehdotus (Barnier, Vitorino, Lopes, de Vries, Santer ja Michel).

2 kohdan osalta on huomautettu, että tekstin muotoilu on virheellinen, sillä siinä edellytetään komission ehdotusta niissäkin tapauksissa, joissa toimielimet voivat antaa säädöksen omasta aloitteestaan. Puheenjohtajisto tarkastelee ehdottamaansa tekstiä oikeudellisen yksikön lausunnon perusteella.

3 kohtaan tehty muutosehdotus on selkeä parannus.

Useiden valmistelukunnan jäsenen tekemän ehdotuksen - jonka mukaan 18 a artiklan 3 kohdasta tulisi 18 artiklan viimeinen kohta hieman mukailtuna - hyväksymistä on ehdotettu. Puheenjohtajisto on myös ehdottanut joitakin vähäisiä tekstimuutoksia.

I-26 artikla: Euroopan komission puheenjohtaja

1. Eurooppa-neuvosto, joka ottaa huomioon Euroopan parlamentin vaalit, tekee määräenemmistöllä Euroopan parlamentille ehdotuksen komission puheenjohtajaksi. Euroopan parlamentti valitsee kyseisen ehdokkaan jäsentensä enemmistöllä. Jos ehdokas ei saa taakseen enemmistöä, Eurooppa-neuvosto ehdottaa parlamentille kuukauden kuluessa uutta ehdokasta noudattaen samaa menettelyä kuin edellisellä kerralla.
2. Kukin jäsenvaltio laatii luettelon kolmesta henkilöstä, joista ainakin yksi on nainen ja joita se pitää pätevinä hoitamaan Euroopan komission jäsenen tehtävää. Valittu puheenjohtaja nimeää Euroopan poliittisen ja maantieteellisen tasapainon huomioon ottaen näiden henkilöiden joukosta komission jäseniksi enintään kolmetoista henkilöä, jotka on valittu heidän pätevyytensä ja Euroopan asiaan sitoutumisensa perusteella ja joiden riippumattomuus on kiistaton. Euroopan parlamentissa äänestetään komission puheenjohtajan ja komission jäseniksi nimettyjen henkilöiden, **mukaan lukien tulevan ulkoasiainministerin,** hyväksymisestä yhtenä kokoonpanona. **Komission toimikausi on viisi vuotta.**

3. Komission puheenjohtaja määrittelee komission toiminnan yleislinjat. Hän päättää komission sisäisestä organisaatiosta varmistaakseen, että sen toiminta on johdonmukaista, tehokasta ja kollegiaalista. Puheenjohtaja nimittää varapuheenjohtajat komission jäsenten keskuudesta.

Komission jäsen eroaa, jos komission puheenjohtaja sitä pyytää.

4. Puheenjohtaja voi nimittää valtuutettuja komission jäseniä, jotka valitaan samoin perustein kuin komission jäsenet. Heidän lukumääränsä ei saa ylittää komission jäsenten lukumäärää.

Huomautukset:

Tähän artiklaan on tehty useita muutosehdotuksia. Useimmat niistä koskevat nimenomaan komission kokoa sekä "valtuutettuja komission jäseniä" koskevaa ehdotusta (2 ja 4 kohta).*

Lisäksi monet valmistelukunnan jäsenet eivät hyväksy 2 kohdan alussa esitettyä menettelyä.

Useat valmistelukunnan jäsenet (Brok, Berger, Barnier, Papandreou) halusivat, että artiklaan sisällytetään nimenomainen viittaus siihen, että ulkoasiainministerikin kuuluu niihin komission jäseniin, joiden nimet Euroopan parlamentti hyväksyy.

Puheenjohtajisto on samaa mieltä ehdotuksesta, jonka mukaan 2 kohdassa on täsmennettävä, että komission jäsenten ja puheenjohtajan toimikausi on viisi vuotta (Brok ja 31 muuta, Meyer, Stockton, Svensson, de Villepin, Giannakou).

Myös eräs toinen monien valmistelukuntalaisten ehdottama muutos on hyväksytty (ks. Barnier, Vitorino, Papandreou, Attalides, Farnleitner, Duff, Hübner, Kiljunen, Liepina, Lopes, McAvan, Santer, Michel, de Vries). Sen mukaan komission puheenjohtajan valtuuksia laajennetaan Nizzan sopimuksen mukaisesti niin, että hän voi pyytää yhtä jäsentä eroamaan (nykyisen 217 artiklan 4 kohta). Ehdotetaan kuitenkin, että komission puheenjohtajan päätösvallan vahvistamiseksi kollegion hyväksyntää nykyisen 217 artiklan 4 kohdan mukaisesti ei edellytetä.

I-27 artikla: Ulkoasiainministeri

1. Eurooppa-neuvosto nimittää määräenemmistöllä komission puheenjohtajan suostumuksella unionin ulkoasiainministerin. Ulkoasiainministeri johtaa unionin yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. **Eurooppa-neuvosto voi päättää komission puheenjohtajan toimikauden samaa menettelyä noudattaen.**
2. Ulkoasiainministeri osallistuu ehdotuksillaan yhteisen ulkopoliitiikan valmisteluun ja toteuttaa sitä neuvoston valtuuttamana. Hän toimii samoin yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan alalla.
3. Ulkoasiainministeri on yksi Euroopan komission varapuheenjohtajista. Hän vastaa komissiossa ulkosuhteista ja unionin ulkoisen toiminnan muiden näkökohtien yhteensovittamisesta. Hoitaessaan komissiossa näitä tehtäviä ja ainoastaan näiden tehtävien osalta **ulkoasiainministerin** on noudatettava komission menettelytapoja.

Huomautukset:

Useita ehdotuksia on tehty artiklan otsikon muuttamiseksi. Parhaat vaihtoehdot lienevät "unionin sihteeri", "Euroopan unionin ulkopoliittinen edustaja" tai "päävaltuutettu".

Useat jäsenet pyysivät, että tekstiin sisällytettäisiin maininta ulkoministerin tehtävien päättymisestä. Puheenjohtajisto on yhtä mieltä siitä, että de Villepinin esitys otetaan huomioon hieman muutetussa muodossa (1 kohta).

I-28 artikla: ~~Euroopan unionin~~ Tuomioistuin

1. **Tuomioistuin varmistaa, että perustuslain tulkinnassa ja soveltamisessa noudatetaan lakia. Tuomioistuimeen kuuluvat myös yleisen oikeusasteen tuomioistuin ja erityistuomioistuimet.**

Jäsenvaltiot säätävät tarvittavista muutoksenhakukeinoista tehokkaan oikeussuojan takaamiseksi unionin oikeuden alalla.

2. Tuomioistuimessa on yksi tuomari jäsenvaltiota kohden, ja sitä avustavat julkisasiamiehet. Yleisen oikeusasteen tuomioistuimessa on vähintään yksi tuomari jäsenvaltiota kohden: tuomarien määrä vahvistetaan unionin tuomioistuimen perussäännössä. Tuomioistuimen tuomarit **ja julkisasiamiehet** ja yleisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomarit valitaan henkilöistä, joiden riippumattomuus on kiistaton ja jotka täyttävät III-256 ja III-257 artiklan mukaiset vaatimukset, ja heidät nimitetään jäsenvaltioiden hallitusten yhteisellä sopimuksella kuuden vuoden pituiseksi toimikaudeksi, joka voidaan uusia.
3. Tuomioistuin
 - **tekee ratkaisun** ~~komission~~ jäsenvaltion, toimielimen taikka luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön nostamista kanteista **III osan määräysten mukaisesti**;
 - **antaa ennakkoratkaisun** kansallisten tuomioistuinten pyynnöstä unionin oikeuden tulkinnasta tai toimielinten antamien säädösten pätevyydestä;
 - **tekee ratkaisun muissa perustuslaissa määrätyissä tapauksissa.**

Huomautukset:

Useita muutoksia tehtiin sen ajatuksen vahvistamiseksi, että tuomioistuin on sekä unionin toimielin että tuomioistuin. Jotkut halusivat selventää sitä, että toimielimenä tuomioistuin käsittää tuomioistuimen ja yleisen asteen tuomioistuimen (de Villepin, Michel, Severin). Muut halusivat lisätä erityistuomioistuimet (Balazs + 8, Vitorino, Azevedo + 1, Papandreou, Fini, Hjelm-Wallen + 5, Kiljunen, Severin). Molemmat ehdotukset hyväksyttiin.

Mitä tulee tuomioistuimen tuomareiden ja julkisasiamiesten nimittämismenettelyyn, jotkut ehdottivat, että päätös tehtäisiin neuvostossa määräenemmistöllä Euroopan parlamentin suostumuksen jälkeen (Brok + 26, Borrell + 2, McAvan, Voggenhuber + 4). Toimikauden pituuden osalta monet jäsenet esittivät, että pitempi ja ei-uusittavissa oleva toimikausi vahvistaisi tuomioistuinten jäsenten riippumattomuutta. Jotkut ehdottivat yhtä 12 vuoden toimikautta (Vitorino, Papandreou) ja suuri osa yhtä 9 vuoden toimikautta (Andriukaitis + 2, Berger, Duff + 6, Duhamel + 2, Einem, Haenel, Azevedo, McAvan, de Villepin, Olesky, Paciotti Queiró). Pohdintaryhmän käsittelyssä kuitenkin ilmeni, että suurin osa jäsenistä halusi pitää nimittämismenettelyn ja toimikauden pituuden tuomareiden osalta ennallaan. Puheenjohtajisto ehdottaa samaa.

Puheenjohtajisto ehdottaa 3 kohdan tekstin muuttamista yleisempään suuntaan. Tällä vastataan useiden jäsenten erilaisiin tekstinmuotoiluehdotuksiin.

II luku – Muut toimielimet ja elimet

I-29 artikla: Euroopan keskuspankki

1. Euroopan keskuspankki johtaa Euroopan keskuspankkijärjestelmää, johon se kuuluu yhdessä kansallisten keskuspankkien kanssa.
2. **Järjestelmän** ensisijaisena tavoitteena on pitää yllä hintatason vakautta. Se tukee yleistä talouspolitiikkaa unionissa myötävaikuttaakseen unionin tavoitteiden saavuttamiseen, tämän kuitenkin rajoittamatta hintatason vakauden tavoitetta. **Järjestelmä toteuttaa unionin rahapolitiikkaa ja hoitaa** muita keskuspankin tehtäviä perustuslain **III osan ja keskuspankin perussäännön** määräysten mukaisesti.
3. Keskuspankki on oikeushenkilö. Sillä on yksinoikeus antaa lupa unionin rahan, euron, liikkeeseen laskemiseen. Keskuspankki on riippumaton käyttäessään valtuuksiaan ja huolehtiessaan varainhoidostaan. Unionin toimielimet ja muut elimet sekä jäsenvaltioiden hallitukset sitoutuvat kunnioittamaan tätä periaatetta.

4. Keskuspankki hyväksyy tehtäviensä toteuttamisen edellyttämät toimenpiteet **perustuslain III-74–III-81 artiklan** määräysten mukaisesti sekä **sen** perussäännössä määrätyn edellytyksin. Kyseisten määräysten mukaisesti ne jäsenvaltiot, jotka eivät ole ottaneet euroa käyttöön, sekä näiden jäsenvaltioiden keskuspankit säilyttävät oman toimivaltansa rahapolitiikan alalla.
5. Keskuspankkia kuullaan sen toimivaltaan kuuluvilla aloilla ehdotuksista unionin säädöksiksi sekä suunnitelmista kansallisen tason lainsäädännöksi, ja se voi antaa lausuntoja.
6. Keskuspankin elimet, niiden kokoonpano ja toimintasäännöt määritellään **III-82–III-85** artiklassa ja keskuspankin perussäännössä.

Huomautukset:

Vain muutama valmistelukunnan jäsen esitti, ettei EKP:n tulisi olla toimielin, vaikka jotkut halusivatkin, että se erotettaisiin selvemmin muista päätoimielimistä. Ehdotetaankin erillisen luvun laatimista EKP:n ja tilintarkastustuomioistuimen osalta (ks. 14 artiklaa koskeva huomautus).

Useita muutosehdotuksia tehtiin 1 kohdan muotoilun suhteen ja erityisesti liittyen EKP:n ja EKPJ:n välisen suhteen muutokseen. Tämän osalta puheenjohtajisto ehdottaa, että teksti muotoiltaisiin siten, että se olisi lähempänä nykyisten sopimusten muotoilua.

I-30 artikla: Tilintarkastustuomioistuin

1. Tilintarkastuksesta huolehtii tilintarkastustuomioistuin.
2. Tilintarkastustuomioistuin tarkastaa unionin kaikkia tuloja ja menoja koskevat tilit ja sen, että varainhoito on ollut moitteetonta.
3. Tilintarkastustuomioistuimessa on yksi kansalainen kustakin jäsenvaltiosta. Tilintarkastustuomioistuimen jäsenet hoitavat tehtäväänsä täysin riippumattomina.

Huomautukset:

Tähän artiklaan tehtiin hyvin vähän muutosehdotuksia. Jotkut jäsenet (de Vries, Hjelm-Wallen, Fischer) kuitenkin ehdottivat sisällöllisiä muutoksia tuomioistuimen toiminnan osalta. Niiden mukaan luovuttaisiin siitä, että tilintarkastustuomioistuimessa tehtäviä hoitaisi yksi kansalainen kustakin jäsenvaltiosta. Siihen liittyisi hallintokomitean perustaminen. Näitä muutosehdotuksia on käsiteltävä samassa yhteydessä kuin tilintarkastustuomioistuinta koskevien III osan artiklojen muutoksia.

I-31 artikla: Unionin neuvoa-antavat elimet

1. Euroopan parlamenttia, ministerineuvostoa ja komissiota avustavat alueiden komitea ja talous- ja sosiaalikomitea, joilla on neuvoa-antava tehtävä.
2. Alueiden komitea muodostuu alueellisten ja paikallisten julkisyhteisöjen edustajista, **joilla on** joko alueellisen tai paikallisen julkisyhteisön **valtuutus tai jotka ovat** poliittisesti vastuussa vaaleilla valitulle elimelle.
3. Talous- ja sosiaalikomitea muodostuu työnantajien, työntekijöiden ja muiden kansalaisyhteiskunnan järjestöjen edustajista erityisesti talous- ja yhteiskuntaelämän, kansalaistoiminnan, ammatillisen toiminnan ja kulttuurin aloilla.
4. Alueiden komitean ja talous- ja sosiaalikomitean jäseniä eivät sido mitkään ohjeet. He hoitavat tehtävänsä unionin yleisen edun mukaisesti täysin riippumattomina.
5. Komiteoiden kokoonpanoa, jäsenten nimeämistä, toimivaltuuksia ja toimintaa koskevat säännöt määritellään perustuslain **III-288–III-294** artiklassa. Neuvosto tarkistaa komission ehdotuksesta kokoonpanoa koskevat säännöt säännöllisin väliajoin unionin taloudellisen, sosiaalisen ja demografisen kehityksen huomioon ottamiseksi.

Huomautukset:

Alkuperäistä tekstiä on yleisesti ottaen pidetty hyvänä. Harkittuaan asiaa puheenjohtajisto kuitenkin kannattaa useiden jäsenten pyyntöä siitä, että 2 kohtaan sisällytettäisiin nykyisten sopimusten tarkka sanamuoto.

o
o o

Puheenjohtajisto päätti vetää pois ehdotuksensa, joka koski mahdollista VI osaston X artiklaa ("demokratian toteutuminen unionissa").

=====